

שור שנגה את הפרה פרק חמישי בבא קמא נב.

עין משפט
נר מצוה

סו א ב מ"י פ"ב מהל'
מכירה הלכה ז סמג
עשין פ"ב טו"ש ח"מ ס'
קנא סעף ד'
סו ג מ"י פ"ב מהל' מקי
ממון הל' ז סמג עשין
סח טו"ש ח"מ ס' מ'
סעף כו'
סח ד מ"י שם הל' ד
טו"ש שם סעף
כב'
סכ ה מ"י שם הלכה יח
ועי' בהשגות ובמ"מ
טור ש"ע שם סעף לא'
עו ר מ"י שם פ"ג הלכה
א סמג שם טו"ש שם
סעף כא'
עא ד מ"י שם פ"ב הלכה
נח סמג שם טו"ש
שם סעף יט'
עב ח מ"י שם טו"ש שם
סעף כז'
עג ט מ"י שם הלכה ז
טו"ש שם סעף כו'
עד י מ"י שם הלכה ד
ועשין בהשגות ובמ"מ
טו"ש שם סעף כז'.

ביון דמסר לו מפתח קנה ה"ד [אי] בבספא כו'. רש"ס מפרש
צ"פ חזקת הצמים (צ"ב ד' נב: ושם ד"ה נעל) גבי נעל וגדר כל
שהוא צנכסי הגר דנעל היינו שקצב מנעול בדלת לנעול דהוי צנין
אצל סגר הדלת צנכסי הגר אין חזקה דאין זה אלא כמבצירי ארי
מנכסי חצירו ואע"ג דגבי שכירות

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

הצמים אומר דריש מסכת פסחים
(דף ד. וסע') דשמשטר לו מפתחות
הוי בחזקת השוכר לצדוק וה"ה
לקנותו ה"מ מוכר ומשכיר צית
לחצירו אצל צנכסי הגר מאן מסר
ליה דליקני וקשה לר"י דהכל משמע
בהדיא דמסירת מפתח לא קני אלא
הוי כלאומר לך חזק וקני ודוקא גבי
חמץ הוא דתלוי במסירת מפתח דמי
שנפתח בידו עליו לצדוק כיון שהוא
יכול ליכנס בזה הבית לצדוק ומה
שפי' דלא קני צנעילת דלת אין נראה
דבגטין צפרק הזורק (דף עו:) אומר
גבי גט דחזיל איני ומיחוד ותפחת
אלמא נעילה לחוד קניא שלא היה
יכול לעשות שום מנעול דשנת היה
ואע"פ שאסור לקנות צנצנת צנכסי
מרת שרי שלא מנעול דעמו כדאלמני

צפרק מי שמת (צ"ב דף קט: ושם)
ובחזקת הצמים (שם דף נז:) נמי
מוכח גבי ההוא דתנן אלו דברים
שש להם חזקה ואלו שאין להם חזקה
ופריך הגמרא מ"ש רישא ומ"ש סיפא
ומשני אומר רבא כל שאילו צנכסי
הגר קנה צנכסי חצירו (א) קנה
צנכסי הגר לא קנה צנכסי חצירו
לא קנה א"כ הא דקמיני סיפא
הכנים מרגנולין לתוך הבית הרי זו
חזקה צנכסי הגר נמי קנה והיינו
טעמא דקנה דמסתמא כשנמן שם
מרגנולין נעל דלת כדי לשמור אלמא
צנעילת דלת סגי ואין לדמות נעילת
דלת למבצירי ארי דדוקא נתן צנור
דסכר מניח מלא הוא דאלמני בחזקת
הצמים (צ"ב דף נד:) דהוי כמבצירי
ארי אצל נעל שנעל דלת צפני כל אדם
ואין מניח אדם ליכנס מוכחא מילתא
שהצית שלו וקני צנעילה לחודה והא
דאמר התם הצונה פלטרין צנכסי
הגר ובא אחר והעמיד להם דלתות
קנה אורחא דמילתא נקט שאלות
שמעמיד דלתות רגיל לנעול וה"ה
נעל ולא העמיד: **בבבדי** שידע. כלומר
שהקול יא' שהצור מגולה דמסתמא
שמע ושמאל אומר צנעילה צנעילת
לא מחייב דאין סומך אשמיעה עד
שיודיעוהו ורבי יוחנן אומר עד
שיודיעוהו וישכור פועלים ויכרות

ארוזי וה"ה השני שנותנין לו שיעור זה אלא דלא צנין שיודיעוהו
שכבר ידע ושמאל סגר דמדי' יש לו להשיג שם שוורים. שלא
יפול שום דבר צנור: **ואתנן** שוורים ונפלא ש"ה דאי
נפלו צו גמלים לא מביעיא לן דחייב דהא לגבי גמלים פושע
הוא וכן משמע הלשון ויש ליתן טעם בדבר דאפילו לא שכיחי
גמלים כלל יש לחוש שמא יבאו גמלים ויפלו אצל אין לחוש
שיעורו גמלים ויפלו אחרי כן שוורים:

תא

הוא אלא לשיי שצא ונשתמש צו לא יהצין שיעורא כולי האי דהוא
לית לאחזיקי שוורים עליה: **וארעו.** קלקלה ונעשה רעושה: **ואחו** שוורים ונפלו צי. דאי נפלו צייה גמלים לא מביעיא לן דחייב
דהא לגבי גמלים פושע הוא: אי שכיחי גמלים פושע הוא. אף לגבי שוורים דאית ליה לאסוקי אדעמיה דגמלים מרעי ליה:
ולא

משכוכית. לקמיה מפרש דבר המושך כל העדר אחריו: ה"ד אי
נמשיכה. שהיכה צמקל ורמזה לפניו שכן דרך צמהה דקה: ליקני
נמשיכה. למה לי מסירת משכוכית: אי נמשיכה. קני להו שהיה
רה"ר או חצר שאינה של שניהן שאין משיכה קונה שם דאין משיכה

אלא צמטא או צחצר של שניהן
צמוכר את הספינה צבצא צמרא
(דף עו:): **קרקשא** גרסינן. וזו
שמקרקש צה לפני העדר והולך
כולו אחריו: **עיוא** דאולא צריש
עדרא. יש לצעל העדר עו חריף
ודרך העוים להלך בראש והעדר
הולך אחריהם: **עציד** לנגדא סמוחא.
לעו המושכת מנקה עיניה ונשלת

ונופלת צבורות והעדר אחריה כן
כשהמקום נפרע משנאי ישראל ממנה
לחן פרנסים שאינן מהוגנין:
מתנני' כספו הראשון. כשנשתמש
צו: **וכא** השני. להשתמש צו: **ומאלו**
מגולה. כגון שהתלע ונשבר הכסוי:
השני חייב והראשון פטור ובגמרא

מפרש עד מתי ראשון פטור. אצל
לא כסרו ראשון וצא עין ומאלו
מגולה אצל כסרו שניהן ודקתני
השני חייב הא אוקימנא [נא]: שהניחו
ראשון לשני משתמש וסמך עליו
שיכסנו: **כספו כראוי.** ועצר עליו
השור או חמור ונפל ומת: **פטור.**
הצאן במשיכה, כמאן
ובגמרא פריך הוילא וכראוי הוא היכי
נפל: **נפל לפניו מקול הכרייה.** צור
כרייה ונכנס כורה שכיר לחמו
להרמיצו או להעמיק וסור הולך על
שפת הצור ושמע קול הפטיש ונצעת
ונפל על פניו צנור (א): **חייב.** צעל
הצור. ואפילו שור שהוא פקח דאמר
לקמן (דף נד:) צמתיתא דצעל הצור
פטור דאיצני עיוני ומאלו הכא חייב
שקול הכרייה ציעתמו. ובגמרא פריך
נימא כורה גרס ליה. ל"א לפניו מקול
הכרייה צעל הצור חייב דאע"ג
דאיכא למימר כורה גרס ליה וכורה
גרמא צעלמא הוא דעצד דקי"ל
(ו) המציעת את חצירו פטור מדיני
אדם ומרייהו ליפטרו אפ"ה צעל
הצור חייב כר' נתן כדמפרש בגמ' (ס'
וזה שמעתי: **לאחריו מקול הכרייה**
פטור. כדמפרש בגמרא (ס'). ואידי דנקט
צריש מקול הכרייה תנא ספא
לאחריו מקול הכרייה: צכלי שור
שייכא צצירה העול והמחרישה. צכלי
חמור שייכא קריעה צצילת צגדים
ומרדעת שעל צציו: **ופטור על**
הכלים. כדמפרש בגמרא [גג:]: **שור**
חש שטות וקטן כו'. מפרש בגמ' [נד:]:

צו או צב. כלומר אע"ג דקטנים הן וליכא למימר איצני להו עיוני
ומינא אפ"ה פטור מגזירת הכתוב: שור ולא אדם חמור ולא כלים [גג:]:
גב' וראשון עד אימת מיפטור. היכא דצא השני ונשתמש צו ולא
כסרו עד אימת רמיא כולה חיוצא אשני וראשון פטור: **צנדי שידע.**
שיצא גס הראשון אחרי כן ויראנו מגולה הוילא ושניהן יודעין שהוא
מגולה רמיא חיוצא אחריו: **ושמואל אומר צנדי שיודיעוהו.** אע"פ
שלא צא וראשו חייב צחלקו ולא רמיא כולה אשני דהא לא גיליהו
נחמיציה משום פותח לשון מורי. לשון אחר עד כדי שיודיעוהו אפי'

צא וראשו פטור עד שיודיעוהו ולשון ראשון כשר: **ויכרום ארוזי כו'.** אצל לשיי שצא ונשתמש צו לא יהצין שיעורא כולי האי דהוא
לית לאחזיקי שוורים עליה: **וארעו.** קלקלה ונעשה רעושה: **ואחו** שוורים ונפלו צי. דאי נפלו צייה גמלים לא מביעיא לן דחייב
דהא לגבי גמלים פושע הוא: אי שכיחי גמלים פושע הוא. אף לגבי שוורים דאית ליה לאסוקי אדעמיה דגמלים מרעי ליה:

(א) לעיל מו. (ב) לעיל כח;
(ג) לקמן נג. (ד) לקמן דף
נז. (ה) לקמן נג. (ו) [סע']
(ז) שמות כח. (ח) ד"ה
כסל.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה נפל לפניו
וד"ה חייב הדין:
(ב) תוס' ד"ה מין וכו'
צנכסי חצירו נמי קנה כל
שאילו צנכסי הגר לא
קנה צנכסי חצירו נמי לא
קנה:

הגהות הגר"א

[א] גמ' צנדי שיודיעוהו.
צ"ב גי' הרבנים שידע.
וכ"ה גי' ה"ה"ש וטור:

רבינו הגנאל

כיון שמסר לו דליו
משכוכית וכו'. וכן
המוכר עדר לחבירו ומסר
לו משכוכית והיא
המהלכת בראש העדר
שתולין לה זוג בצורה
והצאן נמשכות אחריה,
כיון שהחזיק במשכוכית
ומשך שאר העדר קנה
הצאן במשיכה, כמאן
דאמי ליה לך משוך וקני.
מאי משכוכית [הכא
תרגימו כרבושתא. פי'
כבש גדול שתולין זוג
בצורה והולך בראש
העדר. ר' יעקב אמר עינא
דאולא ברישא. פי'
המהלכת בראש העדר
שתולין לה זוג בצורה
והצאן נמשכין אחריה.
כיון שהחזיק במשכוכית
ומשך שאר העדר קנה
הצאן במשיכה. כדודיש
ההוא גלילאה עליה דרב
חיסדא. פי' כדאמרינן
במא מקומות אוקי
אמורא עליה ודרש.
כדריש רעיא על עניה
עבדי להו נגידא סמיטא
ברישא. פי' כשכונס
הרועה על הצאן משים
המושך שלהם סומה כדי
בשליכם בפחותים
ויוליכם במקום שאין
מרעה דאלמא בחר מושך
אולי. כדריש רעיא על
עניה עבדי נגידא סמיטא.
פי' משל הוא לענין פרנס
לפי הדור, כל' מסמא את
המנהיג להטעות הצאן
אחריו. וגם אל שפטיהם,
תרגו' ואף [אל] מנגידיו.
פ"ה"ח דצ"ל, והני שמעיות
הילכתא נינהו כולה.
וראשון עד אימת מיפטור
אמר רב בבדי שידע
ושמואל אומר בבדי
שיודיעוהו ורבי יוחנן אומר
בבדי שיודיעוהו וישכור
פועלים ויכרות ארוזי
ויכנסו. פ"ה"ח דצ"ל
הילכתא כרבי יוחנן.